

1. Legyen $H \leq S_n$, $|H| > 2$, és tegyük fel, hogy H -ban van páratlan permutáció. Bizonyítsuk be, hogy H nem lehet egyszerű.

Megoldás: Belátjuk, hogy $A_n \cap H$ valódi normálosztója H -nak. Normálosztó, mert $A_n \triangleleft S_n$. $A_n \cap H < H$, mert H -ban van páratlan permutáció is. Végül $H/(A_n \cap H) \cong HA_n/A_n \leq G/A_n$, és ez utóbbi 2-elemű csoport, így $|H : A_n \cap H| \leq 2$, tehát $|H| > 2$ miatt $A_n \cap H \neq 1$.

2. Legyen a G csoport rendje 2-nél nagyobb, páros, de 4-gyel nem osztható. Bizonyítsuk be, hogy G nem egyszerű.

Megoldás: Tekintsük G -nek a Cayley-féle permutációreprezentációját, azaz hattassuk G elemeit a jobbszorzással G -n mint alaphalmazon. Ez hűséges permutációreprezentáció, tehát úgy tekinthetjük, hogy a G csoport (valójában egy izomorf képe) részcsoportja $S_{|G|}$ -nek. Mivel $|G|$ páros, G -nek van másodrendű eleme. Ennek a ciklusfelbontása csak transzpozíciókból állhat, mivel a Cayley-reprezentációnál minden nemtriviális elem fixpontmentes, és a transzpozíciók száma, $|G|/2$ páratlan, tehát ez az elem páratlan permutáció. Az 1. feladat miatt G nem lehet egyszerű.

3. Bizonyítsuk be az alábbi állításokat a centrumról:

- $Z(G \times H) = Z(G) \times Z(H)$;
- $Z(G)$ minden részcsoportja normálosztó G -ben;
- $N \triangleleft G \Rightarrow Z(N) \triangleleft G$.

Megoldás:

- $Z(G \times H) = \{((g, h) \in G \times H \mid (g, h)(x, y) = (x, y)(g, h) \forall (x, y) \in G \times H\} = \{((g, h) \in G \times H \mid (gx, hy) = (xg, yh) \forall (x, y) \in G \times H\} = \{((g, h) \in G \times H \mid gx = xg \text{ és } hy = yh \forall (x, y) \in G \times H\} = \{(g, h) \mid g \in Z(G) \text{ és } h \in Z(H)\} = Z(G) \times Z(H)$.
- Ha $H \leq Z(G)$, akkor minden $h \in H$ -ra és $g \in G$ -re $g^{-1}hg = hg^{-1}g = h \in H$, tehát $H \triangleleft G$.
- $Z(N) \leq N \leq G$, és zárt a G -beli elemekkel való konjugálásra: ha $n \in Z(N)$, akkor $g \in G$ -re $g^{-1}ng \in N$, mert $N \triangleleft G$, és minden $x \in N$ -re $(g^{-1}ng)^{-1}x(g^{-1}ng) = g^{-1}n^{-1}(gng^{-1})ng = g^{-1}(gng^{-1})ng = g^{-1}(gng^{-1})g = x$, mert $gng^{-1} \in N$, és $n \in Z(N)$, így $g^{-1}ng \in Z(N)$.

4. Lássuk be, hogy $Z(S_n) = 1$, ha $n \geq 3$, és $Z(A_n) = 1$, ha $n \geq 4$.

Megoldás: Legyen $1 \neq g \in S_n$, és tegyük fel, hogy $ag = b$ az alaphalmaz valamely $a \neq b$ elemeire. Ekkor $n \geq 3$ esetén $x = (bc) \in S_n$ elemmel (ahol $c \notin \{a, b\}$) $h = g^x \neq g$, mert $ah = c$, tehát $g \notin Z(S_n)$. Tehát $Z(S_n) = 1$. Ha viszont $n \geq 4$, akkor van az alaphalmaznak még legalább két eleme a -n és b -n kívül, mondjuk, c és d , és ekkor az $x = (bcd) \in A_n$ permutációval $h = g^x \neq g$, mert $ah = c \neq b$.

5. Bizonyítsuk be, hogy $N \triangleleft G$, $|N| = 2$ esetén $N \leq Z(G)$.

Megoldás: Legyen $N = \{1, n\}$. Mivel $N \triangleleft G$, minden $g \in G$ -vel való konjugálás N -et N -be viszi, és $g^{-1}1g = 1$, tehát $g^{-1}ng = n$. Így $n \in Z(G)$, következésképpen $N \leq Z(G)$.

6. Legyen G egy általános négyzetes hasáb szimmetriáinak csoportja. Határozzuk meg G orbitjait, ha a csoportot a csúcsokon, az éleken vagy a lapokon hattatjuk. Adjuk meg az orbitok egy-egy elemének stabilizátorát.

Megoldás: Tegyük fel, hogy a hasábnak négy hosszú és nyolc rövid éle van. A csúcsok egyetlen nyolc elemű orbitot alkotnak, és a stabilizátor az egységelemen kívül a csúcson átmenő hosszú élen és a szemközti hosszú élen átfektetett síkra való tükrözést tartalmazza. Így $|G| = 8 \cdot 2 = 16$. Az élek között a 8 rövid és 4 hosszú él egy-egy orbitot alkot. Egy rövid élhez tartozó stabilizátor 2 elemű, és az él felező merőleges síkjára való tükrözés generálja, egy hosszú élhez tartozó stabilizátor 4 elemű, és az adott élen és a szemközti hosszú élen keresztülmenő síkra, továbbá az él felezőmerőleges síkjára való tükrözés generálják. (Az éleken való hatás is hűséges, mert minden csúcs előállítható két él metszéspontjaként.) A lapok közül a négyzetek egy 2 elemű, a téglalapok egy 4 elemű orbitot alkotnak. Egy négyzetlap stabilizátora D_4 -gyel izomorf (a négyzet szimmetriáinak megfelelő térbeli egybevágóságokat tartalmazza), egy téglalapé pedig 4 elemű, $C_2 \times C_2$ -vel izomorf. (A lapokon is hűséges a reprezentáció, mert minden csúcs előáll három lap metszéspontjaként.)

7. Legyen $H < G$, $|G : H| \leq n$, és $|G| > n!$. Bizonyítsuk be, hogy ekkor G nem lehet egyszerű.

Megoldás: Legyen $|G : H| = k$, és legyen $\varphi : G \rightarrow S_k$ a G -nek a H szerinti jobb mellékosztályokon való permutációreprezentációja. Ekkor $G/\text{Ker } \varphi \cong \text{Im } \varphi \leq S_k$, tehát $|G : \text{Ker } \varphi| \leq k! \leq n!$, míg $|G| > n!$, tehát $\text{Ker } \varphi \neq 1$. Másrészt $\text{Ker } \varphi \leq H < G$, tehát $\text{Ker } \varphi$ valódi normálosztó G -ben.

8. Bizonyítsuk be, hogy ha $P \in \text{Syl}_p(G)$, és $N \triangleleft G$, akkor $N \cap P \in \text{Syl}_p(N)$.

Megoldás: $N \cap P \leq P$, tehát a Lagrange-tétel miatt $N \cap P$ rendje is p -hatvány. Másrészt $|NP| = \frac{|N||P|}{|N \cap P|}$, ezért $\frac{|N|}{|N \cap P|} = \frac{|NP|}{|P|}$, ami osztója $|G : P|$ -nek, mivel $|NP|$ osztója $|G|$ -nek. Viszont Sylow-részcsoporthat indexe nem osztható p -vel, így $|G : P|$, és ebből adódóan $|N : N \cap P|$ sem. Tehát $|N \cap P|$ a maximális p -hatvány, ami osztja N rendjét, azaz $N \cap P \in \text{Syl}_p(N)$.

9. Melyik az a legkisebb S_n , amelyik tartalmaz a kvaterniócsoporttal izomorf részcsoporthat?

Megoldás: S_8 -ban nyilván van Q -val izomorf részcsoporthat, ugyanis a Q csoport Cayley-reprezentációja ad egy beágyazást S_8 -ba. Belátjuk, hogy S_7 -ben nincs (és így a kisebb fokú S_n -ekben sincs) kvaterniócsoport. Ha Q benne lenne S_7 -ben, S_n -ben léteznie kellene egy negyedrendű i elemnek, és egy másik negyedrendű j -nek, hogy $i^2 = j^2$. Az i , átcímkeztéstől eltekintve csak (1234) vagy $(1234)(56)$ lehet, így $i^2 = (13)(24)$. Ez azt jelenti, hogy j 4-ciklusa (neki is pontosan egy 4-ciklusa van a rendje miatt) vagy (1234) , vagy (1432) , amiből ij^{-1} vagy ij fixen hagyja az 1, 2, 3, 4 elemeket. Ez azt jelenti, hogy ij^{-1} vagy ij az 5, 6, 7 elemeken ható harmadfokú szimmetrikus csoportnak eleme, tehát rendje nem lehet 4, holott a kvaterniócsoport megfelelő elemeire $ij^{-1} = -k$, $ij = k$ mindegyike negyedrendű. Ezzel ellentmondásra jutottunk.

10. Hány 5-Sylow-részcsoporthat lehet egy 80-adrendű csoportnak?

Megoldás: Legyen $|G| = 80$, és $P \in \text{Syl}_5(G)$. Ekkor $|\text{Syl}_5(G)| = |G : N_G(P)| \mid |G : P| = 16$, másrészt $|\text{Syl}_5(G)| \equiv 1 \pmod{5}$, tehát $|\text{Syl}_5(G)|$ csak 1 vagy 16 lehet.

11. A Sylow-részcsoporthat vizsgálatával bizonyítsuk be, hogy minden 15-ödrendű csoport ciklikus.

Megoldás: A 3-Sylowok száma osztója 5-nek, és 3-mal osztva 1 maradékot ad, tehát 1, és az 5-Sylowok száma osztója 3-nak, és 5-tel osztva 1 maradékot ad, tehát szintén 1. Ez azt jelenti, hogy a 3-Sylow, és az 5-Sylow is normálosztó. Legyen $Syl_3(G) = \{P\}$, és $Syl_5(G) = \{Q\}$. Ekkor $P \cap Q = 1$, mert rendje osztója 3-nak és 5-nek is, továbbá $|PQ|$ osztható 5-tel és 3-mal is, így 15-tel is, tehát $PQ = G$. Ebből következik, hogy $G = P \times Q$. Mivel prírendű csoport csak ciklikus lehet, $G = P \times Q \cong C_3 \times C_5 \cong C_{15}$.

12. *Bizonyítsuk be, hogy egy 100-adrendű csoport nem lehet egyszerű.*

Megoldás: Legyen $|G| = 100$, és $P \in Syl_5(G)$. Ekkor $|Syl_5(G)|$ osztója 4-nek, és 5-tel osztva 1 maradékot ad, tehát $|Syl_5(G)| = 1$, így $P \triangleleft G$.

13. *Lássuk be, hogy p, q különböző prímeke minden pq rendű csoport két ciklikus csoport szemi-direkt szorzata.*

Megoldás: Legyen $p > q$, $|G| = pq$, továbbá $P \in Syl_p(G)$ és $Q \in Syl_q(G)$. Ekkor $|Syl_p(G)|$ osztója q -nak, és p -val osztva 1 maradékot ad, tehát csak 1 lehet, így P normálosztó. Mivel $P \cap Q$ rendje p -nek és q -nak is osztója, $P \cap Q = 1$, másrészt PQ rendjét p és q is osztja, tehát osztható pq -val, így $PQ = G$. Ezért $G = P \rtimes Q$.

Hf1. *Bizonyítsuk be, hogy S_5 -ben nem lehet egy harmadrendű és egy ötödrendű elem szorzata negyedrendű, de S_6 -ban lehet.*

Hf2. *Legyen p prím, és $|G| = p^n$, továbbá $1 \neq N \triangleleft G$. Bizonyítsuk be, hogy $N \cap Z(G) \neq 1$.*

Hf3. *Adjuk meg a \mathbb{Z}_2 fölötti 3×3 -as invertálható mátrixok csoportjának, $GL(3, 2)$ -nek egy 2-Sylow-részcsoportját.*